

DZIENNIK POMORSKI

Przedpłata:

W ekspedycji miesięcznie	2.20 zł.
Z odnośnikiem miesięcznie	2.30 zł.
W agencjach miesięcznie	2.30 zł.
Przez pocztę już z odnośnikiem	2.53 zł.

W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów.

Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człuchowska 13.

Pocztowe konto czekowe 201 032

Konto bankowe: Bank Powiatowy, Chojnice.

Miejska Kasa Oszczędności, Chojnice.

Tel. 44 Adres telegr. „Dziennik Pomorski”. Skryt. poczt. 33

Chojnice, sobota 7 listopada 1925 r.

Ogłoszenia:

Ogłoszenia na stronie 6-lam od wiersza petyt. lub jego miejsca 10 groszy — Rekl. za tekst wiersz 3-lam 20 groszy — Ogłoszenia skomplikowane z zastrzeżeniem miejsca oraz z nieczytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 20% nadwyżki. Ogłoszenia z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł.

Co się dzieje w Sejmie?

W jednym z ostatnich numerów pisma naszego omawialiśmy krytycznie wniosek posła socjalistycznego Hausnera, domagający się przymusowego składania kosztowności i złota na rzecz skarbu państwa

Otóż, jak było do przewidzenia, na posiedzeniu połączonych komisji skarbowej i budżetowej wniosek posła Hausnera został odrzucony. Natomiast przyjęte zostały w trzecim czytaniu ustawy sanacyjne, których domagał się p. Grabski.

Ponadto przyjęta została rezolucja posła Byrki, wzywająca rząd do przedstawienia w ciągu dni 14 statutu państwowego funduszu gospodarczego, w którym to statucie zagwarantowany byłby współudział sier gospodarczych i uwzględnione interesy rolnictwa, drobnego przemysłu, oraz zasilenia kredytem drobnego handlu i rzemiosła.

Klub Polskiego Stronnictwa Ludowego „Piast” ogłosił komunikat, z którego wynika, że jest on za rozwiązaniem Sejmu.

Dochodzą nas teraz bliższe szczegóły o zajściu, jakie miało miejsce w komisji skarbowo-budżetowej między p. Grabskim a posłem Witosowym Byrką.

Otóż poseł Byrka powiedział, że ostatnie pożyczki na kredyty są parszywe.

P. Grabski czuł się tem dotknięty i oświadczył, że jeżeli poseł Byrka tego nie cofnie, natenczas on opuści salę obrad.

Przewodniczący komisji p. dr. Zdziechowski podniósł, że nie należy używać wyrazów nieparlamentarnych, do porządku jednak posła Byrki nie był wezwał.

Wobec tego p. premier Grabski wstał i opuścił salę obrad.

Poseł Byrka oświadczył, że w przyszłości będzie unikał wyrazów nieparlamentarnych, tym razem jednak słowa „parszywy” nie cofnie.

P. premier Grabski przez pewien czas znajdował się sam w kuluarach sejmowych a następnie udał się do Ministerstwa Skarbu.

Przeciwpoliska polityka szkolna w Prusach.

W sejmie pruskim, podczas obrad nad budżetem ministerstwa oświaty, zabrał głos poseł Baczewski, wskazując na ucisk szkolny mniejszości polskiej w Prusach Wschodnich, zwłaszcza w okręgach olsztyńskim i kwidzińskim. Skargi, wnoszone do wyższych władz szkolnych, pozostały dotychczas bez skutku. Nauka języka polskiego — powiedział poseł Baczewski — jest metodycznie opuszczana z powodu rzekomego braku nauczycieli.

Interwencja, obiecana w tej mierze ze strony pruskiego ministerstwa oświaty, nie dała dotychczas wyników.

W dalszych wywodach poseł Baczewski powoływał się na ogólne upośledzenie mniejszości narodowych w Niemczech, gdzie brak jest ochrony prawnej mniejszości i zakończył swoje przemówienie oświadczeniem, że obecny pruski minister oświaty zdaje się prowadzić dalej przeciwpolską politykę swoich poprzedników.

Ważne narady w Berlinie.

Z Berlina donoszą, że u kanclerza dr. Luthera odbyła się konferencja, w której oprócz kanclerza Stresemanna, Braunsza, Stingla oraz przywódców centrum: Marxa, Fehrenbacha i Stegerwalda, brali udział przywódcy partii ludowej Scholz i Kurtius, wreszcie przywódcy bawarskiej partii ludowej kanonik Keicht i hr. Lerchenfeld.

Urzędowe sprawozdanie o przebiegu tej konferencji opiewa, że między rządem a przywódcami wymienionych partii panuje jednomyślność co do tego, że głównym zadaniem polityki niemieckiej jest ratyfikacja traktatów spisanych w Locarno.

Przywódcy partii wyrazili swą zgodę na dotychczasowe postępowanie rządu i stwierdzili, że partja

niemiecko-narodowa przez swoją uchwałę w sprawie traktatów wyklucza się sama z udziału w rządach.

Wreszcie przywódcy partii wyrazili opinię, że zwołanie Reichstagu nie powinno nastąpić w miesiącu bieżącym, lecz dopiero wtedy, gdy rząd będzie w posiadaniu wyczerpującego materiału o skutkach, jakie rządy wielkich mocarstw wyciągnęły z konferencji w Locarno.

Gazety berlińskie, podając powyższy komunikat, sądzą, że narady nie dały żadnych wskazówek co do dalszej polityki rządu, ponieważ frakcje parlamentarne nie zajęły dotychczas stanowiska wobec nowego położenia politycznego.

Nowe rządy w Persji.

Nowy król perski Pahlavi, którego ogólnie uważają jako wielkiego dyplomata i gorącego patriotę perskiego, wydał dekret, zarządzający zamknięcie wszystkich domów gry i szynków.

W przemowie do rozmaitych delegacji król za pewnił, że powzięte natychmiast daleko idące zabiegi w kierunku polepszenia położenia w kraju. Mianowano komisję, której zadaniem jest powzięcie postanowień, dotyczących rychłych wyborów do zgromadzenia konstytucyjnego, które składać się będzie z 30 członków, i w którym reprezentowane będą wszystkie klasy ludności. Przygotowana ma być również reforma konstytucyjna.

Nowy król wydał zarządzenie, zwalnające z więzień wszystkich więźniów politycznych.

Nadto wydał rozkaz obniżenia cen za chleb.

Pierwszym państwem, które uznało nowego władcę Persji, króla Pahlavi'ego, jest Anglja.

Dotychczasowy król perski przebywa stale w Paryżu i protestuje przeciwko zrzuceniu go z tronu, na protesty jego atoli nikt nie zważa.

Sprawy polityczne.

Budżet rosyjski na rok 1925—1926.

Rząd sowiecki rozpatrzył budżet na rok 1925—26. Jak wiadomo, rok budżetowy w Rosji rozpoczyna się 1 października. Budżet wynosi 3.788 milionów rubli i przewyższa budżet z roku 1924—1925 o 900 milionów rubli.

Wydatki na wojsko wynoszą 624 miliony czyli 16 i pół proc. wydatków ogólnych.

Przesunięcia wojsk okupacyjnych.

Ze strony miarodajnej donoszą: Angielska armja nadreńska w sile około 10 tysięcy ludzi zostanie przeniesiona po opuszczeniu Kolonii na obszar przyczółka mostowego Moguncji. Główna kwatera angielska będzie w Wiesbaden. Stacjonowane na tym obszarze pułki francuskie, jakoteż główna komenda 30 korpusu armji zostaną prawdopodobnie przeniesione do okręgu Kreutznach i do Moguncji.

Przesilenie rządowe na Łotwie.

Z Rygi donoszą, że rząd łotewski ustąpił.

Dr. Paweł Kalnings, socjal demokrat, został ponownie wybrany prezydentem parlamentu łotewskiego jako przedstawiciel grupy, posiadającej największą ilość mandatów.

Sprawy polskie.

Telegram Mussoliniego do min. Sikorskiego.

Minister spraw wojskowych gen. Sikorski otrzymał od włoskiego prezesa rady ministrów Mussoliniego depezę treści następującej:

„W imieniu armji włoskiej i swoim składam ze czcią głęboką wyrazy hołdu Nieznanemu Żołnierzowi polskiemu, pełnemu chwały symbolowi bohaterstwa narodu walecznych”

W odpowiedzi na tę depezę gen. Sikorski przesłał prezesowi rady ministrów Mussolinieniu wyrazy serdecznego podziękowania.

Sprawy gospodarcze.

Wzrost liczby bezrobotnych.

Według danych Państwowych Urzędów Pośrednictwa Pracy ostatnie tygodniowe sprawozdanie z rynku pracy za czas od 17 do 24 października rb. wykazuje ogólną przybliżoną liczbę 207 410 bezrobotnych. W stosunku do poprzedniego tygodnia liczba ta wzrosła o 3 850 osób.

Bezrobocie wzrosło w przybliżeniu: w Warszawie o 390 osób w przemyśle metalowym, włókienniczym i garbarskim, na terenie Górnego Śląska o 530 osób, zwolnionych z kopalni, w Łodzi o 1 700 osób wskutek zwolnień w przemyśle włókienniczym, w Sosnowcu o 190 osób, zwolnionych w cementowni, w Płotkowie o 920 osób głównie z powodu redukcji w przemyśle włókienniczym, w Białymstoku o 140 osób skutkiem zamknięcia fabryki dykt, w Krakowie o 200 osób, zwolnionych w różnych przedsiębiorstwach, w Białej o 150 osób, zredukowanych w cegielniach i w zakładach włókienniczych, w Poznaniu o 140 osób, zwolnionych z fabryki Cegielskiego.

Natomiast zatrudniono bezrobotnych głównie w cukrowniach w okolicach Płocka, Lublina, Ostrowca, Inowrocławia i w Kościanie razem około 1190 osób.

Wiadomości kościelne.

Praga.

W przemówieniu wyborczym dr. Benesz, poruszając zagadnienia polityki wewnętrznej, oświadczył, iż za najpilniejszą sprawę uważa załatwienie sprawy stosunku państwa do Kościoła. Rząd czechosłowacki — mówił minister — wypowiedział się już dawno za rozdziałem Kościoła od państwa i program ten podtrzymuje w całej rozciągłości, jednak z uwagi na położenie wewnętrzne program ten winien być przeprowadzany stopniowo i, o ile to możliwe, w zgodzie z Watykanem.

Rzym.

Papież przyjął na audjencji prywatnej byłego króla bułgarskiego Ferdynanda.

Ks. biskup Klunder w stanie spoczynku.

Z Warszawy donoszą, że Ojciec Święty bullą papieską „motu proprio” przenosi w stan spoczynku dotychczasowego biskupa sufragana diecezji chełmińskiej ks. dr. Jakóba Klundera.

Kto będzie następcą ks. biskupa sufragana dra Klundera, dotychczas nie wiadomo.

Kronika miejscowa.

Chojnice, dnia 6 listopada 1925 r.

Dziś: Leonarda w.
Słońca wschód 7.7 zachód 4.20.
Księżycy wschód 9.47 zachód 12.25
Jutro: Wilibalda b. w.
Słońca wschód 7.9 zachód 4.18
Księżycy wschód 9.46 zachód 1.4

Tow. Powstańców i Wojaków urządziło onegdaj wieczorem nadzwyczajne zebranie w lokalu p. Jażdżewskiego przy dość znacznym udziale członków. Zebraniu przewodniczył prezes p. Stamera, później, gdy musiał pójść na inne posiedzenie, p. St. zdał przewodnictwo p. Rolińskiemu.

Dowódca baonu chojnickiego p. major Nieborak wygłosił wykład z historii wojska polskiego. Omówił również bitwę, jaka toczyła się pod Chojnicami pomiędzy wojskiem polskim a Krzyżakami za czasów Kazimierza Jagiellończyka.

Po przeczytaniu protokołu z ostatniego zebrania omawiano różne sprawy towarzyskie m. i. postanowiono pozostać przy uchwale urzędzenia zabawy w niedzielę, dnia 15-go bm., gdyż Tow. Powstańców i Wojaków uchwaliło ową zabawę o wiele wcześniej niż „Lutnia”.

Przy tej sposobności uskarżano się, że Komitet Towarzystw w Chojnicach, który swego czasu założono, nie spełnia swego zadania. Gdyby on działał, nie doszłoby do tego, że w jednym dniu dwa towarzystwa urządzają zabawę.

Z dalszej dyskusji, jaka się toczyła, przekonaliśmy się, że członkowie Tow. Powstańców i Wojaków rozumieją należycie swe zadania, i odrzucają plewy od ziarna, co z uznaniem podkreślamy.

Na zebraniu przyjętych zostało czterech nowych członków.

Wieczornica urządzana przez Tow. Pań św. Wincentego à Paulo na rzecz ubogich miasta w niedzielę 8-go listopada na sali p. Engla zapowiada się wspaniale. Oprócz występu „Lutni” w przygotowaniu efekowny balet i rozmaitości (monolog, deklamacje etc.). Na zakończenie zabawa taneczna.

Spodziewać się można, że Szan. Publiczność wypełni salę po brzegi, uwzględniając cel szlachetny.

Początek punktualnie o godz. 8-mej wieczorem.

Z zawodów atletycznych. Wczorajsze zawody atletyczne miały następujące wyniki:

- 1) Lubusko—Bejnarowicz, zwyciężył Lubusko w 14 min.
- 2) Petersen—Roggenbaum, w 25 min. bez rezultatu
- 3) Morton—Michelson, zwyciężył Michelson w 22 min.
- 4) Sarakhi—Grikis, zwyciężył Grikis w 6 min.

Wynik konkursu budowy ciała i muskulatury był następujący:

Lubusko	— 5 punktów
Bejnarowicz	— 4 1/2 „
Roggenbaum	— 6 „
Petersen	— 6 3/4 „
Morton	— 7 „
Michelson	— 4 „
Grikis	— 5 3/4 „
Sarakhi	— 5 1/2 „
Borowiak	— 5 1/2 „

Dzisiaj walczyć następujące 4 pary:

- 1) Michelson—Grikis
- 2) Peterson—Borowiak
- 3) Roggenbaum—Bejnarowicz
- 4) Lubusko—Sarakhi boks angielski.

U w a g a: W nadchodzącą niedzielę zawody odbędą się o godz. 5 tej po południu.

40 proc. czystego zysku na Ligę Obrony Powietrznej Państwa.

Z Izby Odwoławczej Sądu Okręgowego. Józef Sawicki, zam. gmina Zdunowice pow. Kartuzy o to, że w lipcu 24 roku w Sumienie zabrał jedną sosnę z lasu państwowego. Osk. został przez sąd pokoju w Kościerzynie zasądzonej na 3 tygodnie więzienia i na ponoszenie kosztów. Przeciw temu wyrokowi wniósł odwołanie. Podczas rozprawy osk. do żadnej winy się nie poczuwa. Po przeprowadzeniu rozprawy sąd wyrok sądu pokoju zniósł i przekazał sprawę do I. instancji celem ponownego rozstrzygnięcia i zawyrokowania.

Bernard Jurczyk zam. w Nowym Klinczu pow. Kościerzyna o kradzież leśną. Osk. został przez sąd pokoju w Kościerzynie skazany na grzywnę 250 zł. w razie nie zapłacenia na 50 dni więzienia. Przeciw temu wyrokowi wniósł odwołanie. Ponieważ osk. na rozprawę się nie zjawiał, przeto sąd odwołanie osk. odrzucił na jego koszt.

Wojciech Soboryk zam. w Sępólnie został przez sąd pokoju w Sępólnie za wykroczenie policyjne zasądzonej na grzywnę 50 zł., oraz na zapłacenie podatku przemysłowego 40 złotych. Przeciwko temu wniósł odwołanie. Po przeprowadzonej rozprawie sąd odwołanie osk. odrzucił na jego koszt.

Władysław Literski zam. w Szarlocie pow. Kościerzyna, został za kradzież leśną przez sąd pokoju w Kościerzynie zasądzonej na 181 złotych grzywny, lub 180 dni więzienia i na odszkodowanie 86 zł. oraz na ponoszenie kosztów. Przeciw temu wyrokowi wniósł odwołanie. Ponieważ osk. na rozprawę się nie jawił, przeto sąd odwołanie oskarżonego odrzucił na jego koszt.

Józef Hamerski, Łucjan Bucław zam. w Brusach o to, że w 23 roku w Brusach bezprawnie przechowywali broń i to jedną fuzję i jeden rewolwer z zapasów wojskowych. Osk. zostali przez sąd pokoju w Chojnicach zasądzeni Hamerski na 10 milionów, Bucław na 3 miliony grzywny. Osk. przeciw temu wyrokowi wniósł odwołanie. Po przeprowadzonej rozprawie sąd wyrok pokoju do Hamerskiego zniósł i osk. uwolnił. Koszta nałożono kasie państwowej. Bucław swe odwołanie cofnął, co do niego ponosi kosztów oskarżony. Jako obrońca występował p. mec. Gierszewski.

Kino Nowości. „Upadek Troi” opisał największy pisarz starożytnej Grecji Homer. Jego epea „Iliada” zrobiła imię jego nieśmiertelnem. Każdy z nas doskonale zna tę barwną ilustrację życia i historii kulturalnej Grecji, ten najdrogocenniejszy zabytek kultury z epoki współzycia ówczesnego. Dzięki sztuce kinematograficznej możemy obecnie, nie nadwyrężając naszych odrębnych wyobraźni, widzieć należytą reprodukcję świata antycznego Grecji. Dzięki uprzejmy staraniom dyrekcji kina w najbliższych dniach ujrzemy na ekranie tę ogólnie znaną epopiej. Obraz „Helena” jest wytworem trzyletniej pracy geniuszu i talentu najzdolniejszych artystów, estetów i znawców kultury. W głównej roli znany z obrazu „Hrabina Paryż”

Bunt Chmielnickiego.

27) Powieść historyczna.

Rozkazano wojskom kwarciannym i szlachcie ścigać ku Lwowi, a potem ku Glinianom, lecz oni, gdy tam przyszli wypowiedzieli posłuszeństwo i wbrew rozkazom szli do Zbaraża, gdzie księżę Wiśniowiecki odpoczywał ze swoimi sławnymi pułkami, i oddawali się pod jego rozkazy. Tak najpierw uczyniły województwa kijowskie i bractawskie, za nimi poszły ruskie, lubelskie, za nimi wojska koronne i już nietrudno było przewidzieć, że wszystkie inne pójdą ich śladem.

Pominięty i zapomniany umyślnie Jeremi siłą rzeczy stał się hetmanem i naczelnym wodzem całej potęgi Rzeczypospolitej. Szlachta i wojsko oddane mu duszą i ciałem, czekało tylko jego skinienia. Władza, wojna, przyszłość Polski spoczęły w jego ręku.

Codzień nowi goście przybywają do Zbaraża, wojska zawiły wszystkie ulice, stały i po wsiach okolicznych; a co za rozmaitość koni, oręża, ubiorów, piór, kolczyków, misiurek, barw rozmaitych województw! Wszędzie świecą jedwabie i aksamity, błyszczą srebrne pancerze, migają ogniami brylantów i rubinów, trzęsienia u czapek i zapinki pod szyją.

A wśród tych strojów, jaśniejących wszystkimi barwami tęczy, jakie dziwnie wyglądają pułki Wiśniowieckiego, wynędzniałe, obdarte, wychudzone, w zarzewiałych pancerzach, splewiałych barwach i podartych mundurach. Towarzysze z pod najpoważniejszych znaków wyglądają jak dziady, ale wszyscy biją czołem przed tymi łachmanami, przed rdzą i tą mizerją, bo to znamiona bohaterów.

To też Wiśniowieccy wszędy rej wiodą: oni opowiadają, a inni tylko słuchają. I czasem którego ze słuchających aż porwie spazmą za gardło, rękoma połygnąc się uderzy i krzyknie: „A niechże wasz moście kule biją! chybaście djabły, nie ludzie!” — A Wiśniowieccy: „Nie nasza to zasługa, ale takiego wodza, któremu równego nie wydał jeszcze orbis terrarum. (okrąg ziemi)” Więc wszystkie uczy kończą się okrzykami: „Vivat Jeremi! vivat księżę wojewoda! wódz nad wodze i hetman nad hetmany!”

A on wojownik przesławny, ów wódz wielbiony, dla którego były wszystkie serca, przed którym chyliły się wszystkie czoła, siedział tymczasem chmurny, niezbadany. Świeże zwycięstwa nie rozpromieniły mu twarzy. Gdy bywało, nowa jaka chorągiew kwarcianna, albo powiatowa pospolitego ruszenia przybywała do Zbaraża, to wyjeżdżał naprzeciw, jednym rzutem oka oceniał jej wartość i zaraz w zadumę popadał. Żołnierze z krzykiem garnęli się do niego, padali przed nim na kolana, wołając: „Witaj wodzu niewzyciężony! Herkulesie sławiański, do gardła przy tobie będziemy!” On zaś odpowiadał: „Czołem waszmościom! na Chrystusowym my wszyscy ordynansie, a moja szarża za mistrza, bym był szafarzem krwi waszmościów!” i wracał do siebie, od ludzi uciekał, w samotności z myślami się łącając.

Księżę zmienił się do niepoznania, z wpadłymi czyma i splezionymi ustami wyglądał, jak człowiek ciężką chorobą wewnętrzną trapiący. Bo też księżę Jeremi staczał sam z sobą duszne walki, a im dusza większa, tem męka cięższa. Księżę łącał się z myślami, co wybrać, co uczynić: czy wbrew woli tych, którzy obecnie w czasie bezkrólewia rządzą, wzięść władzę w ręce, oddawaną mu przez wojska? czy też

Włodzimierz Gajdorow. Dyrekcja kina informuje nas, że 1 serja będzie wyświetlona w sobotę i niedzielę, ostatnia zaraz w poniedziałek i wtorek.

— Dzisiaj wyświetla się wielki film „Walka o kobietę”, dramat w 6 ciu aktach. W roli głównej Marcella Albani. Nadprogram komedia „Pipman Galanteryjczyk” w 2 aktach.

Kronika prowincjonalna.

Lędy, pow. chojnicki. Uchwałą z dnia 30. VII. br. zatwierdził Wydział Powiatowy uchwałę Rady gminnej dotyczącej normy stawki pobieranego w roku 1925 podatku od lokali, która wynosi 5 proc. faktycznego obecnego komornego lub wartości czynszowej.

Rolbik, pow. chojnicki. Uchwałą z dnia 30. VII. 1925 r. zatwierdził Wydział Powiatowy uchwałę Rady gminnej dotyczącej normy stawki pobieranego w roku 1925 podatku od lokali. Stawka wynosi 5 proc. faktycznego obecnego komornego wzgl. wartości czynszowej.

Prądzona, pow. chojnicki. Uchwałą dnia 30. VII. 1925 r. zatwierdził Wydział Powiatowy uchwałę Rady gminnej dotyczącej normy stawki pobieranego w roku 1925 podatku od lokali, Stawka wynosi 5 proc. faktycznego obecnego komornego wzgl. wartości czynszowej.

Prądzonka, pow. chojnicki. Uchwałą dnia 30. VII. br. zatwierdził Wydział Powiatowy uchwałę Rady gminnej dotyczącej normy stawki pobieranego w roku 1925 podatku od lokali, która wynosi 5 proc. faktycznego obecnego komornego lub wartości czynszowej.

Wysokozaborska, pow. chojnicki. Uchwałą z dnia 30. VII. br. zatwierdził Wydział Powiatowy uchwałę Rady gminnej dotyczącej normy stawki pobieranego w roku 1925 podatku od lokali, która wynosi 5 proc. faktycznego obecnego komornego lub wartości czynszowej.

Karsin, pow. chojnicki. Uchwałą z dnia 30. VII. br. zatwierdził Wydział Powiatowy uchwałę Rady gminnej dotyczącej normy stawki pobieranego w roku 1925 podatku od lokali, która wynosi 5 proc. faktycznego obecnego komornego lub wartości czynszowej.

Nowawieś, pow. chojnicki. Uchwałą z dnia 30. VII. br. zatwierdził Wydział Powiatowy uchwałę Rady gminnej dotyczącej normy stawki pobieranego w roku 1925 podatku od lokali, która wynosi 5 proc. faktycznego obecnego komornego lub wartości czynszowej.

Koronowo. (Wenta na rzecz ubogich). Miejscowe Towarzystwo Pań Miłosierdzia urządziło w niedzielę 25 października na sali p. Gollnika wenta na rzecz ubogich. Dochody przyniosły wprawdzie o połowę mniej aniżeli roku ubiegłego, lecz pozwoli to jednak na urządzenie choć skromnej gwiazdki dla ubogich.

Lubiewice, pow. świecki. (Pożar). Przedostatniej niedzieli przed południem około godz. 11 wybuchł najniespodziewaniej pożar w zabudowaniu gospodarza Nielek. Spłonął dom i stajnia. Straty są znaczne. Przyczyna tegoż pożaru narazie nieznana.

Lubiewo, pow. świecki. Przedostatniej niedzieli odbyło się w lokalu p. Klóski zebranie miejscowego Tow. Pow. i Wojaków, na którym załatwiono wszelkie sprawy bieżące.

Przytrzymano tutaj człowieka zupełnie obnażonego, gdyż był tylko w koszuli; był on prawdopodobnie umysłowo chory. Spotkano go w pobliskim lesie, gdzie prawdopodobnie nocował. Późem począł uciekać przez wieś, i to takim pędem, iż musiano go na koniu ścigać, więc tym sposobem onego osobnika ujęto i odziano go w rzeczy niezbędniejsze. Dalej miejscowy posterunek policji danym osobnikiem się

poddać się pod dowództwo tych nieudolnych, którzy zamiast ratować ojczyznę, może hańbę i nieszczęście na nią ścigają?

Aż dnia jednego księżę w swojej kwaterze rzucił się na twarz przed krzyżem, aby z niego światła i siły zaczerpnąć; leżał w prochu i toczył jedną z najzaciętych walk w swoim życiu.

Straże w zamku zbarskim obwołały północ, a Jeremi ciągle jeszcze rozmawiał z Bogiem i z własną duszą wyniosłą. Rozum, sumienie, miłość dla ojczyzny, duma, poczucie własnej siły i wielkich przeznaczeń, zmieniły się w jego piersi w zapaśników i wiodły z sobą bój zacięty, od którego pękała pierś, pękała głowa i ból targał wszystkie jego członki. Oto wbrew woli prymasa, kanclerza, senatorów, regimentarzów, wbrew woli rządów, szły do tego zwycięscy, wojska kwarcianna, szlachta, cudze chorągwie prywatne, słowem cała Rzeczpospolita oddawała się w ręce, uciekała się pod jego skrzydła, losy kraju powierzała jego geniuszowi i przez najlepszych synów wołała:

— Rataj, bo ty jeden ratować moiesz!

Jeszcze miesiąc, jeszcze dwa, a pod Zbarażem stanie sto tysięcy wojowników, gotowych na bój śmiertelny ze smokiem wojny domowej.

Tu obrazy przyszłości, oblane jakimś niezmiernem światłem sławy i potęgi zaczęły się przesuwac przed oczami księcia. Zadrzał ci, którzy go pominąć i upokorzyć chcieli — a on porwie te huftce rycerstwa i powiedzie je w stepy ukraińskie do takich zwycięstw, do takich tryumfów, o jakich dzieje jeszcze nie słyszały. I kniaź czuje w sobie siłę odpowiednią — z ramion szelają mu skrzydła, jakby skrzydła wielkiego Michała Archanioła.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Nowości jesienne i zimowe damskiej konfekcji il
Pozatem polecam sukienki, bluzki i spodnie, trykoty, pończochy, rękawiczki. Błętego ubranka dla chłopców.
Rynek 17 Juliusz Schreiber, Chojnice Telefon 48

opiekował, odstawiając go prawdopodobnie do Świecia. Mężczyzna ten był już w wieku podeszłym, mógł liczyć przeszło 40 lat. Włosy na głowie miał długie (dłuższe aniżeli mają je dzisiejsze modne panienki) nosił znaczną brodę i wąsy.

Dokładne pochodzenie tego osobnika na razie nieznane. Lecz niektórzy twierdzą, iż ma pochodzić z wybudowania Koronowa. A więc znajdować się musiał dni kilka na tułaczce.

— **Suponin**, pow. świecki. Z tutejszych okolic mało co się czyta w gazetach, a zresztą też tu narazie wiele nowego nie słyhać, tylko, że p. Dyonizy Górniński w Suponinie zatwierdzony został na zastępcę przełożonego obszaru dworskiego Suponin.

— **Sucha**, pow. świecki. Zebranie Tow. Powst. i Wojaków. Przedostatniej niedzieli, o godz. 6 po poł. odbyło się w lokalu p. Sroczyńskiego zebranie miejscowego Towarzystwa Powst. i Wojaków przy średnim udziale członków. Zebranie zagał prezes druh Szczesny hasłem „Wolność“, zarazem dając do wiadomości porządek dzienny. Sekretarz druh Pokora przeczytał protokół z zebrania poprzedniego. Dalej w miejsce dotychczasowego komendanta, który zaciągnięty został w szeregi wojska, wybrano nowego, a jest nim druh Franciszek Nitka. W wolnych głosach omawiano sprawę przedstawienia amatorskiego, które się urządzi w niedzielę 8 listopada br. na sali p. Hoehnego, a odegrane zostaną sztuki p. „Ewa Młaskowska“ dramat w czterech aktach i „Hanusia Krozańska“ dramat w dwóch aktach. Po przedstawieniu nastąpi taniec. Dodać należy że na powyższym zebraniu wstąpiło kilku nowych członków. Po zupełnym wyczerpaniu porządku dziennego zebranie ukończono.

— **Świecie**. Także nasze miasto obchodziło w dniu 2 listopada br. uroczystość „Nieznanego Żołnierza“

Z dalszych stron.

Radom (Odkopanie skarbu). Tutejsi robotnicy zatrudnieni przy robotach kanalizacyjnych natrafili przy kopaniu ziemi koło mostu na ul. Starokrakowskiej na skarb, składający się z kilkuset rosyjskich rubli srebrnych z czasów Piotra Wielkiego z r. 1723.

— **Lublin**. Zburzył sufit, byle pozbyć się lokatora. — Zatargi pomiędzy właścicielami domów a lokatorami, przybierają czasem niezwykły charakter. Bójki między jedną, a drugą stroną stają się zjawiskiem prawie powszednim. Jak jedni tak i drudzy wyszukują oryginalne sposoby wzajemnego sobie dokuczenia. Na „kawał“ przechodzący wszelkie granice cierpliwości, zdobył się niejaki Edward Switacz, właściciel domu przy ul. Bronowickiej nr. 12. Pomysłowy gospodarz chcąc zmusić swego lokatora Slenikowicza Władysława do opuszczenia lokalu, zerwał deski z sufitu nad jego głową. Switacza pociągnięto do odpowiedzialności.

Biłgoraj. (Syn zabił ojca) Przed kilku dniami wybuchła sprzeczka pomiędzy Karolem Szalem a jego synem, Franciszkiem.

Syn, uniesiony gniewem, zapomniał się tak dalece, iż nie zważając na związek krwi, ani na stare lata ojca, kopnął go nogą w brzuch, w następstwie czego uderzony zmarł w dwa dni po wypadku. Stwierdziła to sekcja zwłok.

Wyrodnego syna, mieszkańca wsi Gromada, gm. Puszcza Sokolska w pow. biłgorajskim, aresztowano i odstawiono do Sądu w Biłgoraju.

— **Grodno**. (Skazany na śmierć) W dniu 30 października rb. odbyła się przed sądem doraźnym w Grodnie rozprawa przeciwko mieszkańcowi m. Starosielcy, powiat biłostocki, Bronistawowi - Brunonowi Czarkowskiemu, lat 40, oskarżonemu o rabunkowe morderstwo inżyniera Józefa Adama Keniga.

Wedle aktu oskarżenia Czarkowski w nocy na 10 października rb. wraz z innymi, na razie nieujawnionymi sprawcami, powracającym z Białegostoku z większą sumą pieniędzy w czekach i w gotówce śp. inżynierowi Kenigowi w sieni jego domu, zadał sztabą żelazną kilka uderzeń w głowę, które to uderzenia spowodowały pęknięcie kości czołowej i uszkodzenie opony trwałej mózgu a po kilku minutach śmierć inż. Keniga. Po dokonaniu tego Czarkowski zabrał w celu przywłaszczenia znajdujące się przy zamordowanym pieniądze, zegarek i inne rzeczy.

Czarkowski z początku do zbrodni morderstwa nie przyznał się, wzięty jednak w krzyżowy ogień pytań co do pochodzenia znalezionej u niego większej sumy pieniędzy i trzech ksiątek śp. Keniga, a głównie śladów krwi na ubraniu, do morderstwa przyznał się i wyjaśnił że na inż. Keniga przagnął się zemścić za to, że tenże rozgłaszał, iż Czarkowski się dźiał w więzieniu, wskutek czego nie mógł otrzymać posady. Następnie przyznał, że w dniu krytycznym przyjechał razem z Kenigiem pociągłem z Białegostoku, stwierdził jednak, że sztabą żelazną chciał Keniga jedynie pobić, a gdy ten zaświecił lampkę elektryczną i poznał go, zadał mu ciosy śmiertelne, poczem już dokonał rabunku. Do wyjaśnienia swych Czarkowski dodał, że dokonał zabójstwa inż. Keniga sam jeden, bez współników, przyczem wskazał miejsce, gdzie zakopał zrabowany mu portfel z dokumen-

tami; zegarek i szczyryk, które to rzeczy zostały też odnalezione.

Czarnowski został skazany na karę śmierci przez rozstrzelanie.

Obrońca wniósł prośbę o ułaskawienie.

Na rozprawie Czarkowski cofnął swoje poprzednie zeznania i do udziału w zabójstwie inż. Keniga nie przyznał się.

Okoliczności sprawy nie wykazały, aby skazany trudnił się bandytyzmem, natomiast zostało stwierdzone, że znajomość inż. Keniga z Czarkowskim trwała od kilku lat, przyczem Kenig mieszkał w przeciągu 1 i pół roku u Czarkowskiego, który był wtedy żonatym i oskarżał Keniga, że z jego powodu doszło do nieporozumień małżeńskich, a następnie do rozvodu między małżonkami Czarkowskimi. Czarkowski miał sprawę sądową o zdradę stanu, lecz wyrokiem Sądu został uniewinniony. Było to w roku 1923, Kenig jako inżynier, przeszkadzał Czarkowskiemu-technikowi w otrzymaniu posady, rozgłaszając, że Czarkowski siedział w więzieniu i dla tego nie zasługuje na zaufanie.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej przychylił się do prośby obrony i zgodnie z wnioskiem Ministra Sprawiedliwości, darował w drodze łaski życie Bronistawowi-Brunonowi Czarkowskiemu.

Ostatnie telegramy.

Zatonięcie dwóch parowców.
Z Kolumbji angielskiej donoszą, że parowiec „Hope“, którego załoga była zajęta przeladowaniem ładunku, znajdującego się w niebezpieczeństwie statku „Salvage Queen“, zetknął się z parowcem „Emzyk“. Oba parowce zatoniły w przeciągu 2 minut, kilkunastu marynarzy utonęło.

Niemiecka produkcja żelaza.
Swieżo ogłoszona statystyka dowodzi że, pomimo, iż Niemcy stracili 45 proc. wielkich pieców hutniczych, produkcja żelaza wyniosła jednak w roku zeszłym 734000 ton, czyli 80 proc. produkcji przedwojennej.

Nowy wicekról Indji.
Rząd angielski mianował ministra rolnictwa, p. Wood'a wicekrólem Indji. P. Wood zastąpi lorda Reading'a, który ustępuje w kwietniu ze stanowiska wicekróla Indji.

Największy most na świecie.
Inżynier Lindentahl wykończył plan mostu, który będzie wybudowany nad rzeką Hundson. Most będzie miał rozpiętość przeszło 985 metrów, a szerokość jego będzie taka, że pozwoli na ułożenie 16 par szyn kolejowych i przejazd obok siebie 16 automobilii.

Zwalczanie palenia opium.
W Indjach Wschodnich rozszerza się, popierany przez kongres hinduski i wiele misjonarzy ruch, mający na celu zwalczanie nałogu palenia opium.

Zamordowanie uczonego.
W Turcji został zamordowany znany uczonej austriacki, Jerzy Weith.

Serum antyepileptyczne.
Znany uczonej rosyjski, doktor Pawłow z Piotrogradu wynalazł nowe serum antyepileptyczne.

Traktat turecko-jugosłowiański.
W Angorze podpisano traktat pokoju i przyjaźni między Turcją i Jugosławiją.

Ultimatum urzędników austriackich.
Syndykat austriackich urzędników państwowych wystosował do rządu ultimatum, żądające podwyższenia pensji.

Zburzenie latarni morskiej.
Na brzegach Nowej Szkocji na przylądku Breton burza zburzyła latarnię morską w Port Marion.

Uwięzienie dwóch misjonarzy.
Konsul amerykański w Hong-Kongu donosi, że bandyci uwięzili dwóch misjonarzy amerykańskich na wyspie św. Jana, położonej w odległości około 120 mil na południowo-zachód od Hong-Kongu. Torpedowiec amerykański i chiński okręt wojenny zostaną prawdopodobnie wysłane na wyspę św. Jana celem uwolnienia tych dwóch misjonarzy.

Nieszczęście lotnicze.
„Avanti“ donosi, że obok Brescii spadły dwa samoloty, przyczem dwaj piloci zabili się.

Niezwykłe śmiała kradzież.
W Pradze dokonano podczas przerwy obładowej niezwykle śmiałej kradzieży. Elegancko ubrany osobnik z waliską otworzył żelazną roletę jubilerskiego sklepu Riemer. Przypadkowy świadek zatelefonował do właściciela sklepu jubilerskiego z zapytaniem, czy wysłał do swego sklepu subjekta, a otrzymawszy za przeczącą odpowiedź, sprowadził policję, która stwierdziła, że złodziej zniknął, zamykając za sobą roletę i zabierając biżuterji za milion koron.

Skutki powodzi w Anglii.
Według sprawozdania urzędowego liczba ofiar katastrofy powodzi w Walji Północnej wynosi 16 osób. Dotychczas udało się wydobyć z wody 7 zwłok. Poszukiwania trwają nadal.

Straszne skutki cyklonu.
Z wiarogodnych źródeł bagdadzkich donoszą, że wskutek cyklonu, jaki nawiedził zatokę Perską, zatonęło 450 poławiaczy pereł. Szalony huragan powyrwał wiele drzew z korzeniami, szczególnie katastrofalne skutki cyklonu zanotowano w pobliżu Fahrein i Kati, gdzie padające drzewa daktylowe zabiły około 160 osób.

Zwycięstwo konserwatystów w Londynie.

W wyniku wyborów do rad miejskich w Londynie, otrzymali konserwatyści 1002 mandatów, liberali 27, członkowie partji robotniczej 364, niezależni 37 mandatów.

Amundsen sprzedał samolot.

Amundsen sprzedał prywatnym nabywcom amerykańskim swój samolot, na którym odbył ostatnio wyprawę do bieguna północnego. Weding „Aftenposten“, Amundsen wziął za historyczny ten samolot 100.000 kor. norweskich.

Ruch w Towarzystwach.

Chojnice. Klub sportowy „Strzał“. W piątek dnia 6 listopada, o godz. 7 i pół wiecz., zebranie w lokalu p. Węsierskiego. Przybycie wszystkich członków konieczne. Zarząd.

Chojnice. Wszystkie położne (akuszerki) pow. prosimy o przybycie we wtorek, dnia 10. 11. 1925 r. o godz. 10 przed poł. do Pow. Kasy Chorych, celem umowy o zaległe składki miesięczne. Zarząd: Rozkwitalska, sekretarka. Nieborowska, przewod.

Chojnice. Miesięczne zebranie członków koła P.Z.K. Chojnice odbędzie się dnia 7. XI. 25 r. w lokalu pana Jazdzewskiego o godz. 19. O liczny udział wszystkich wolnych od służby uprasza Zarząd.

Duża Kłodawa. Zebranie Tow. Powst. i Woj. odbędzie się w niedzielę 8 bm. o godz. 4 po poł. w lokalu p. Narlocha. Potem o godz. 6 tej rozpoczyna się zabawa jesienna Towarzystwa. Czysty zysk przeznaczą się na Ligę Obrony Powietrznej Państwa. Wszystkich druhów jako i gości zaprasza Zarząd.

Chojnice. Zebr. Tow. Koła Polek w dniu dzisiejszym nie odbędzie się, dopiero w przyszły piątek t. j. 13 bm. Zarząd.

Chojnice. Z okazji rocznicy Tow. Pań św. Wincentego a Paulo odbędzie się w sobotę, dnia 7-go listopada o godzinie 8 i pół msza św. w kościele parafjalnym. O liczny udział uprasza Zarząd.

Chojnice. Zebranie Tow. Zgody odbędzie się w niedzielę dnia 8 listopada o godz. 4 po poł. w lokalu p. Czarnieckiego przy ul. Dworcowej 45. O liczny udział członków prosi Zarząd.

Dział gospodarczy.

Gielda gdańska.
z dnia 5 listopada 1925 r.
W wolnych obrotach.
Płacono za 100 zł. 87,02, guldenów przekaz 86,04 za dolara amer. 5,21, za funt szterlingów angielskich 25,20, guld, za 100 guldenów holend. —,—, za 100 franków szwajc. —,—, za 100 marek niem. rentowych 124,—.

Targowica miejska.

Urzędowe Sprawozdanie targowej Komisji Notowania Cen.
Poznań, dnia 4. 11. 1925 r.
Spędzono: 450 szt. bydła, 2320 szt. świń, 403 szt. cieląt, 465 szt. owiec, 70 szt. wołów, 181 szt. buhajów, 189 szt. krów, — szt. kóz, — szt. prosiąt.
Razem 4078 zwierząt.
Płacono za 100 kg. żywej wagi za

- II. Cielęta:**
a) najprzedniejszego opasu (Doppellendary) —
b) najprzedniejsze cielęta tuczne —
c) średnio tuczne cielęta i najprzedniejsze ssaki 78—80
d) mniej tuczne cielęta i dobre ssaki 66—70
e) liche ssaki 56—60
- III. Owce:**
b) starsze skopy tuczne, liche jagnięta, tuczne i dobrze odżywione młode owce 44—46
c) miernie odżywione skopy i owce 32—36
- IV. Świnie:**
a) tuczne ponad 150 kg. żywej wagi —
b) pełnomięsiste od 120 do 150 kg. żywej wagi 134—
c) pełnomięsiste od 100 do 120 kg. żywej wagi —
d) pełnomięsiste od 80 do 100 kg. żywej wagi —128
e) mięsiste świnie ponad 80 kg. 112—116
f) maciory i późne kastraty 100—120
Przebieg targu spokojny.

Koniec części redakcyjnej.
Redaktor naczelny: Leon Formański.
Redaktor odpowiedzialny: Stefan Tobolski.
Drukiem i nakładem drukarni „Dziennika Pomorskiego“ w Chojnicach.

Szanownej publiczności Chojnie i okolicy do łaskawej wiadomości, że z dniem 2 listopada przejęłam w własnym domu przy ul. Młyńskiej 19.

przedsiębiorstwo blacharskie z warsztatem reparatornym.

Staraniem moim będzie klientelę moją pod każdym względem zadowoląć i jak najprzejmiej obsłużyć. Zaznaczam iż będę zawsze zatrudniała najlepsze siły fachowe, do wykonania wszelkich prac blacharskich, instalacyjnych przy gazie i wodociągach, wykonanie ciśnień, telefonów domowych i dzwonek elektrycznych, po cenach przystępnych.

Prosząc o łaskawe poparcie mego przedsiębiorstwa kreślę się z poważaniem

Feliks Räder, wdowa

Chojnice,

dom specjalny sprzętów kuchennych.

Reparacje przyjmuje się o każdym czasie.

Niniejszem podaję Szanownej Publiczności Chojnic i okolicy do łaskawej wiadomości, że z dniem 7 listopada br. otwieram przy Rynku 6. wejście z ulicy Podgórznej

warsztat krawiecki

damski i męski podług miary.

Staraniem moim będzie, skora obsługą dobrą i rzetelną pracą moją klientelę pod każdym względem zadowoląć.

Prosząc o łaskawe poparcie mego przedsiębiorstwa, kreślę się

z poważaniem

Jan Kleinschmidt

krawiec damski i męski.

Baczność!

W sobotę dnia 7.11.25.

zabawa taneczna

od godz. 19 do godz 3 rano

w lokalu

Nowa Ameryka.

Wstęp dla pań 25 groszy,

wstęp dla panów 75 groszy.

Podczas zabawy różne

urozmaicenia.

Uprzejmie zaprasza

Komitet.

Niniejszem podaję do

wiadomości, iż zakładam

z dniem dzisiejszym

furmaństwo.

Dostarczam furmanki każ

dego czasu i po cenach

najniższych. Podejmuję rów

nież wywóz popiołu i śmieci.

Proszę o poparcie mego

przedsiębiorstwa.

Teodor Wałdoch

Angowicka 14.

Dobra krawcowa

poszukuje

pracy

w domu i poza domem.

Boła Zakonna 10 i p.

Dom W. Chelmy p. Brusy

poszukuje

elewki

do pańskiej kuchni, gdzie

musi spełniać wszelkie prace

Porządna

dziewczyna

poszukuje od 15. XI.

posady

do prac domowych u lep

szych państwa. Kto, wskaże

eksp. nin. pisma. 2470

Stenografji

wyucza

wszystkich bezpłatnie,

listownie:

Instytut Stenograficzny,

Warszawa, Mokotowska 39.

Fabryka wyrobów cukierniczych

i konfitur

„Marja”

najkorzystniejsze źródło za

kupu towarów cukierni

czych każdego gatunku.

Specjalność:

karmelki śmietankowe.

Chojnice, Angowicka 30.

KINO NOWOSCI

W sobotę i niedzielę,

o godz. 4 i 6 tej o 4, 6, 8 mej.

Najpotężniejsze arcydzieło sztuki filmowej!
Najcudowniejsza baśń antyczna, „Iliada” wedg. Homera!

HELENA

Upadek Troi

Dziesię najpiękniejszej kobiety, która zaważyła na losach państwa, o którą walczyły narody, dla której runęły mury Troji.

2 serje! 12 aktów.

Film miljardowy, gigantyczny rozmach wystawy!

W rolach głównych:

Nanca Ralf * Adela Sanorok * Ada Darclea

Włodzimierz Gajdarow

(znany z obrazu „Hrabina Paryża)

Albert Steinrűch, Albert Bassermann,

Carl de Vogt.

Helena jest wytworem trzyletniej pracy geniuszu!

Przedstawienie dla szkół co dzień o g. 4.

II i ostatnia serja w poniedziałek i wtorek o godz. 4 i 8.

KINO NOWOSCI

właśc. Paweł Krzyżniewski

Tylko dziś w piątek

o godz. 8-mej

Walka o kobiety

wspaniały dramat w 7-miu aktach

do tego

Pipman, galanterja & Co

Wesoła komedja w 2 ch aktach

bezustanny śmiech.

2438

Przetarg przymusowy

Dnia 9 listopada 1925 r.

o godz. 3 popołudniu

u Aleksandra Jankow-

skiego w Sławęcinnie,

ca 200 ctr. kartofli

ca 30 ctr. żyta

2472 niemiłoczonego

najwięcej dającym za

gotówkę

Wiśniewski

Kom. sądowy. Chojnice

Dom Komisowo-Handlowy

Młyńska 17

kupuje używane

meble, kanapy lustra

i zegary ścienne

przyjmuje w komis

damskie i męskie poła-

ubrania, kapelusze i obuwie

aparatury

z zaraz na sprzedaż. 2451

Cziuchowska 12 II

Porządna

dziewczyna

która umie samodzielnie

gotować może się zaraz

zgłosić 2457

Dworcowa 58 I. pięt.

Dobrze umeblowany

pokój

z całym utrzymaniem lub

bez zaraz tanio do wynajęcia

Dworcowa 62

parter na prawo.

Umeblowany

pokój

od zaraz do wynajęcia.

Gdzie wskaże eksp. nin.

pisma. 2454.

Oryginalne szwedzkie wirówki do mleka

Alfa-Laval

były i są najlepsze.

Polecam

na dogodnych warunkach spłaty.

Wszelkie części zapasowe do każdego rodzaju wirówek.

Reparacje wykonują szybko i tanio.

J. Giersch,

Plac Jerzego 7.

Plac Jerzego 7.

Fortepiany i pianina

Bechsteina, Blüthnera, Feuricha i innych słynnych firm.

Harmonje „Mannborg i Hofberg”.

Phonola — pianina automatyczne

oraz instrumenta własnego wyrobu

poleca w wielkim wyborze

B. Sommerfeld

Fabryka i hurtownia fortepianów

w Bydgoszczy

tylko ul. Sniadeckich 56 telefon 883

Grudziądz ul. Groblowa 4., tel. 229

Filje: Gniezno ul. Tumska 3 tel., 303 zał. 1905r.

Skład z urzędzeniem

tanio do oddania

Merkur, Chojnice

Tapety

borty, listwy do tapet

w wszystkich cenach.

Stały przyływ nowości!!!

W. Heyn

Plac Jagielloński 6 Plac Jagielloński 6

CEBULA

nadeszła. Odsprzedającym oddają takową po najtańszych cenach.

Merkur, Chojnice